

खेड तालुका शिक्षण प्रसारक मंडळाचे
हुतात्मा राजगुरू महाविद्यालय,

राजगुरूनगर ता. खेड, जि. पुणे. पिन - ४१०५०५

मराठी विभाग

अध्यापनाचे वार्षिक नियोजन

शैक्षणिक वर्ष २०१८ - २०१९

अ.क्र.	वर्ग	विषयाचे नाव	एकूण तुकड्या	विषय शिक्षक	पान. क्र.
१	प्रथम वर्ष कला	आधुनिक मराठी वाङ्मय आणि व्यावहारिक मराठी	०३	डॉ.एस.डी.शिंदे डॉ.बी.डी.अनुसे प्रा.एस.जे.पाचारणे	२
२	प्रथम वर्ष वाणिज्य	मराठी पुनर्रचित अभ्यासक्रम	०८	डॉ.एस.डी.शिंदे प्रा.वाय.बी.राऊत प्रा.एस.जे.पाचारणे	३
३	द्वितीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे प्रा.एस.जे.पाचारणे	४
४	द्वितीय वर्ष कला	मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस.१)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	५
५	द्वितीय वर्ष कला	अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (एस.२)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे	६ ते ७
६	द्वितीय वर्ष विज्ञान	मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	८
७	तृतीय वर्ष कला	आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	९
८	तृतीय वर्ष कला	साहित्यविचार (एस.३)	०१	डॉ.एस.डी.शिंदे	१० ते ११
९	तृतीय वर्ष कला	भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)	०१	डॉ.बी.डी.अनुसे	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – प्रथम वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ –२०१९

विषय – आधुनिक मराठी वाङ्मय आणि व्यावहारिक मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे, डॉ.बी.डी.अनुसे, प्रा.एस.जे.पाचारणे.

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
-------	-----	-------	--------

प्रथम सत्र

जून २०१८	घटक १ – नेमलेला कथासंग्रह 'मराठी विनोदी कथा' –	वर्तमानपत्रकर्ता – श्री.कृ.कोल्हटकर	०६
जुलै २०१८	'मराठी विनोदी कथा' –	नाटक कसे लिहावे – राम गणेश गडकरी चिमणरावांचे वक्तृत्व – चिं.वि.जोशी पहिले कावळे संमेलन–आचार्य अत्रे म्हैस – पु.ल.देशपांडे	१६
ऑगस्ट २०१८	'मराठी विनोदी कथा' –	तक्रार – शंकर पाटील बंडू आणि अमेरिकेची कानउघाडणी – गंगाधर गाडगीळ, झोप – द.मा.मिरासदार	१६
सप्टेंबर २०१८	'मराठी विनोदी कथा' – घटक २ व्यक्तिमत्त्व विकास आणि भाषा	आचार्य अत्रे कसा झालो नाही – मुकुंद टांकसाळे पेज श्री कथा – मंगला गोडगोले व्यक्तिमत्त्व विकास संकल्पना व्यक्तिमत्त्व विकासात भाषेचे स्थान	१६
ऑक्टोबर २०१८	भाषिक कौशल्ये कार्यक्रम नियोजन कौशल्ये	लेखन, वाचन, संभाषण, श्रवण कौशल्ये सूत्रसंचालन, प्रास्ताविक, परिचय, स्वागत, मनोगत.	१०

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१९	घटक ३ नेमलेला कवितासंग्रह 'मातृपंचक'	कवितेचे स्वरूप, जन्मदात्री आई संबंधी कविता काळी आई संबंधी कविता	१६
जानेवारी २०१९	'मातृपंचक'	दैवत माऊली संबंधी कविता,मातृभाषा संबंधी कविता, मातृभूमी संबंधी कविता	१६
फेब्रुवारी २०१९	'मातृपंचक' घटक ४ व्यावहारिक मराठी	मातृभूमी संबंधी कविता वर्तमानपत्रासाठी बामती लेखन दृक–श्राव्य माध्यमांसाठी मुलाखत लेखन	१६
मार्च २०१९	घटक ४ व्यावहारिक मराठी	पारिभाषिक संज्ञा अशुद्ध शब्द शुद्ध करणे	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – प्रथम वर्ष वाणिज्य

शैक्षणिक वर्ष २०१८ – २०१९

विषय – मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे, प्रा.वाय.बी.राऊत, प्रा.एस.जे.पाचारणे.

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
-------	-----	-------	--------

प्रथम सत्र

जून २०१८	घटक १ – व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	निबंध लेखन	०६
जुलै २०१८	घटक २ – यशोगाथा पाठयपुस्तक	डॉ. श्रीराम लागू, लता मंगेशकर डॉ.राम ताकवले, डॉ. विजय भटकर	१६
ऑगस्ट २०१८	घटक २ – यशोगाथा पाठयपुस्तक	डॉ.ह.वि.सरदेसाई, डॉ.रघुनाथ माशेलकर, डॉ. बालाजी तांबे	१६
सप्टेंबर २०१८	घटक २ – यशोगाथा पाठयपुस्तक	सिंधुताई सपकाळ, श्री.हुकमीचंद व सौ.कमल चोरडिया,	१६
ऑक्टोबर २०१८	घटक २ – यशोगाथा पाठयपुस्तक	फादर फ्रान्सिस दिब्रिटो, सचिन तेंडूलकर	१०

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	घटक २ – उपयोजित मराठी	अर्जलेखन, टिप्पणीलेखन, निविदा लेखन	१६
जानेवारी २०१९	घटक २ – उपयोजित मराठी	इतिवृत्तलेखन, माहितीपत्रक, घोषणापत्रक जाहीर निवेदन,	१६
फेब्रुवारी २०१९	घटक २ – उपयोजित मराठी	वर्तमानपत्रासाठी बातमीलेखन, सारांशलेखन, भाषांतरलेखन	१६
मार्च २०१९	घटक २ – उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन मौखिक परीक्षा	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ –२०१९

विषय – आधुनिक मराठी साहित्य आणि उपयोजित मराठी (जी २)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे, प्रा.एम.जे.पाचारणे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
-------	-----	-------	--------

प्रथम सत्र

जून २०१८	घटक १- उपयोजित मराठी	१. अर्जलेखन	०६
जुलै २०१८	उपयोजित मराठी घटक २- चरित्र या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	२.अशुद्ध शब्द शुद्ध करून लिहिणे चरित्र : संकल्पना, चरित्र: साहित्य प्रकाराचे स्वरूप, चरित्र: साहित्य प्रकाराची वाटचाल	१६
ऑगस्ट २०१८	घटक ३ – पाठयपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठयपुस्तक	१६
सप्टेंबर २०१८	नेमलेले पाठयपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठयपुस्तक	१६
ऑक्टोबर २०१८	नेमलेले पाठयपुस्तक	‘जीवनवेध’ पाठयपुस्तक	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	व्यावहारिक मराठी ‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा	सारांश लेखन, पारिभाषिक संज्ञा आत्मचरित्र : संकल्पना, आत्मचरित्र व आत्मकथन : साम्यभेद,	१६
जानेवारी २०१९	‘आत्मचरित्र’ या साहित्य प्रकाराची तात्विक मीमांसा नेमलेले पाठयपुस्तक	आत्मचरित्र : साहित्यप्रकाराची वाटचाल ‘माझी जडणघडण’	१६
फेब्रुवारी २०१९	नेमलेले पाठयपुस्तक	‘माझी जडणघडण’	१६
मार्च २०१९	नेमलेले पाठयपुस्तक	‘माझी जडणघडण’	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ –२०१९

विषय – मराठी साहित्यातील विविध साहित्यप्रकार (एस. १)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१८	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	नाटक म्हणजे काय, व्याख्या, घटक आणि रचना,नाट्यतंत्र,	०६
जुलै २०१८	१.नाटक – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा २.मराठी नाट्य परंपरा	विविध नाट्यप्रकार, आशयानुसार प्रकार, नाटकाचे सादरीकरण, प्रयोगमूल्य. विकासाचे टप्पे, प्राचीन परंपरा, नाटक या साहित्य प्रकाराची वाटचाल,	१६
ऑगस्ट २०१८	२.मराठी नाट्य परंपरा	नाटक आणि इतर वाङ्मय प्रकार, साम्य-भेद	१६
सप्टेंबर २०१८	३.नेमलेले नाटक –	नटसम्राट – वि.वा. शिरवाडकर.	१६
ऑक्टोबर २०१८	३.नेमलेले नाटक –	नटसम्राट – वि.वा. शिरवाडकर.	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	कादंबरी – तात्विक, सैद्धांतिक, चर्चा,	कादंबरी या साहित्यप्रकाराची तात्विक मीमांसा, याख्या, घटक, स्वरूप, संकल्पना, प्रकार, वाटचाल, विशेष, रूपबंध, वर्गीकरण,	१६
जानेवारी २०१९	कादंबरी आणि इतर साहित्य	परस्पर संबंध आणि साम्यभेद. मराठी कादंबरीची जडणघडण, कादंबरीची ऐतिहासिक स्थित्यंतरे, कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराचे समकालीन विविध आयाम,	१६
फेब्रुवारी २०१९	नेमलेली कादंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.	१६
मार्च २०१९	नेमलेली कादंबरी	फकिरा – अण्णा भाऊ साठे.	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ –२०१९

विषय : अर्वाचीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (एस.२)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
-------	-----	-------	--------

प्रथम सत्र

जून २०१८	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पार्श्वभूमी	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील सामाजिक पार्श्वभूमी.	०६
जुलै २०१८	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील पार्श्वभूमी इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन पार्श्वभूमी इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती	१६
ऑगस्ट २०१८	इ.स.१८१८ ते १९२० या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील निवडक वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	१६
सप्टेंबर २०१८	निवडक वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाङ्मयप्रकारांचा आढावा.	१६
ऑक्टोबर २०१८		इ.स.१८१८ ते १९२०या कालखंडातील आत्मचरित्र वाङ्मयप्रकारांचा आढावा	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पार्श्वभूमी	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील सामाजिक पार्श्वभूमी.	१६
जानेवारी २०१९	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील पार्श्वभूमी या कालखंडातील प्रेरणा	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील धार्मिक, सांस्कृतिक आणि वाङ्मयीन पार्श्वभूमी इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि	१६

	आणि प्रवृत्ती	प्रवृत्ती	
फेब्रुवारी २०१९	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील निवडक वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील प्रेरणा आणि प्रवृत्ती इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कथा, कादंबरी, वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	१६
मार्च २०१९	निवडक वाङ्मयप्रकारांचा स्थूल आढावा.	इ.स.१९२१ ते १९६०या कालखंडातील कविता, नाटक, चरित्र, आत्मचरित्र या निवडक वाङ्मयप्रकारांचा आढावा.	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – द्वितीय वर्ष विज्ञान

शैक्षणिक वर्ष २०१८ – २०१९

विषय : मराठी विज्ञान साहित्य आणि व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१८	घटक १ – निबंधलेखन	घटक १ – निबंधलेखन	०६
जुलै २०१८	घटक २ – नेमलेले पाठयपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
ऑगस्ट २०१८	घटक २ – नेमलेले पाठयपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
सप्टेंबर २०१८	घटक २ – नेमलेले पाठयपुस्तक	विज्ञानसृष्टी – संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.बाळासाहेब गुंजाळ	१६
ऑक्टोबर २०१८		अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	भाषांतरलेखन— संकल्पना, स्वरूप	१६
जानेवारी २०१९	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	एक तृतियांश सारांशलेखन – संकल्पना, स्वरूप	१६
फेब्रुवारी २०१९	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	प्रसारमाध्यमांसाठी विज्ञानविषयक लेखन –वर्तमानपत्रासाठी लेख तयार करणे. जाहिरात तयार करणे आकाशवाणीसाठी भाषणाचे संहितालेखन, इ.	१६
मार्च २०१९	व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी	दूरदर्शनसाठी मुलाखतलेखन, इंग्रजी शब्दांसाठी मराठीतील पारिभाषिक शब्द अंतर्गत मूल्यमापन परीक्षा	१२

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग — तृतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ — २०१९

विषय : आधुनिक मराठी साहित्य आणि व्यावहारिक व उपयोजित मराठी (जी ३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१८	१.ग्रंथ परीक्षण	स्वरूप, घटक,	०६
जुलै २०१८	१.ग्रंथ परीक्षण	विविध वाङ्मय प्रकारातील साहित्यकृतींचे परीक्षण कसे करावे, ग्रंथ परीक्षण — तात्त्विक विवेचन, व्याख्या, माध्यमे, परीक्षकाचे गुण, उद्दिष्टे	१६
ऑगस्ट २०१८	२.निबंध — तात्त्विक विवेचन	धनबंध या साहित्यप्रकाराचे स्वरूप व व्याख्या, निबंधाचे प्रकार, निबंध या साहित्यप्रकारामागील प्रेरणा व प्रयोजने	१६
सप्टेंबर २०१८	३.निबंधसंग्रह	विचारधारा — संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. भास्कर शेळके	१६
ऑक्टोबर २०१८	३.निबंधसंग्रह	विचारधारा — संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ. भास्कर शेळके	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	प्रवासवर्णन — वाङ्मयप्रकार तात्त्विक विवेचन,	वाङ्मयप्रकार तात्त्विक विवेचन, स्वरूप, व्याख्या, प्रेरणा, प्रयोजने इत्यादि. घटक अभ्यासणे.	१६
जानेवारी २०१९	प्रवासवर्णन — वाङ्मयप्रकार	प्रवासवर्णन वाङ्मयप्रकाराची व्याप्ती, वेगळेपण, वाटचाल, वैशिष्ट्ये इ.	१६
फेब्रुवारी २०१९	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	देशविदेश — संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.अशोक शिंदे, डॉ. अरूण कोळेकर	१६
मार्च २०१९	नेमलेले प्रवासवर्णन पुस्तक	देशविदेश — संपा. डॉ.स्नेहल तावरे, डॉ.अशोक शिंदे, डॉ. अरूण कोळेकर	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग – तृतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ –२०१९

विषय : साहित्यविचार (एस.३)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.एस.डी.शिंदे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१८	साहित्याचे स्वरूप	१) शास्त्रीय साहित्य आणि ललित साहित्य यांतील भेद	०६
जुलै २०१८	१.साहित्याचे स्वरूप	२)साहित्याचे शब्दरूप ३)साहित्यातून व्यक्त होणा-या अनुभवाचे विशेष – वास्तव आणि कल्पित यांचा संबंध, संवेदनात्मकता –भावनात्मकता-वैचारिकता,संद्रियत्व, सूचकता,विशिष्ट आणि विश्वात्मकता	१६
ऑगस्ट २०१८	२.साहित्याचे प्रयोजन	१) प्रयोजन म्हणजे काय? २) प्रयोजन आणि परिणाम यांतील भेद ३) साहित्याची प्रयोजने – इच्छापूती, जिज्ञासातृप्ती, विरेचन, आत्माविष्कार, अनुभवाची समृद्धी, स्वप्नरंजन, उद्बोधन,प्रचार, मनोरंजन, आनंद या प्रयोजनांचा लेखक व वाचक तसेच कलावादी, जीवनवादी या दृष्टीने विचार	१६
सप्टेंबर २०१८	३.साहित्याची निर्मितीप्रक्रिया ४. साहित्याची भाषा	१) साहित्याच्या निर्मितीचे स्वरूप २) साहित्यनिर्मितीच्या शक्ती ३) प्रतिभाव्यापार व स्वप्नव्यापार ४) साहित्याची निर्मिती प्रक्रिया आणि साहित्यिकाचे व्यक्तिमत्त्व व्यवहारभाषा, शास्त्रीय साहित्याची भाषा व साहित्याची भाषा यांच्यातील भेद, शब्दार्थाचा वक्रव्यापार	१६
ऑक्टोबर २०१८	४. साहित्याची भाषा	भाषेचे नादरूप, अलंकार, रूपक, प्रतिमा, प्रतीक, प्राक्कथा,शैलीविचार	०८

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	५. साहित्याचा आस्वाद	१) आस्वाद म्हणजे काय ? २) आस्वाद प्रक्रिया ३) आस्वादाला आवश्यक असणारे गुण ४) आस्वादातील अडथळे	१६
जानेवारी २०१९	६. साहित्याची सामाजिकता	१) साहित्य आणि समाज यांचे परस्परसंबंध २) लेखकाची सामाजिकता ३) भाषेची सामाजिकता ४) कलात्मक अनुभवाची सामाजिकता ५) वाचकाची सामाजिकता ६) साहित्यातील सामाजिकतेला वैश्विक रूप प्राप्त होते काय ? ७) बांधिलकीची संकल्पना व साहित्यिकाची बांधिलकी	१६
फेब्रुवारी २०१९	७. साहित्यिक अभिरूची	१) अभिरूची म्हणजे काय ? २) अभिरूची आणि सौंदर्यदृष्टी ३) अभिरूची आणि औचित्य ४) अभिरूची भिन्नतेची कारणे ५) अभिरूची नियत करणारे घटक	१६
मार्च २०१९	८. साहित्यप्रकाराची संकल्पना	१) साहित्याच्या वर्गीकरणाची शक्यता २) साहित्याच्या वर्गीकरणाची आवश्यकता ३) साहित्याच्या वर्गीकरणाची तत्त्वे ४) साहित्याचे ठळक प्रकार	१६

अध्यापन नियोजन आराखडा

वर्ग — तृतीय वर्ष कला

शैक्षणिक वर्ष २०१८ — २०१९

विषय — भाषाविज्ञान : वर्णनात्मक आणि ऐतिहासिक (एस.४)

विषय शिक्षकाचे नाव : डॉ.बी.डी.अनुसे

महिना	घटक	उपघटक	तासिका
प्रथम सत्र			
जून २०१८	भाषेचे स्वरूप आणि कार्य	भाषा एक सहज क्रिया, संज्ञापन : भाषेचे मुख्य कार्य	०६
जुलै २०१८	भाषेचे स्वरूप आणि काय	भाषेचा आधार, ध्वनिसंकेत : चिन्ह आणि चिन्हित, भाषा एक सामाजिक संस्था, भाषेच्या अभ्यासाची आवश्यकता, भाषाभ्यास पद्धती — वर्णनात्मक, ऐतिहासिक व तौलानिक	१६
ऑगस्ट २०१८	स्वनविज्ञान व स्वननिर्मिती	वर्गिद्रियांची रचना व कार्य, स्वनविज्ञानाचे स्वरूप व स्वनिम निर्माण करणारी इंद्रिये, स्वर व व्यंजनाचे स्वरूप व प्रकार	१६
सप्टेंबर २०१८	स्वनिमविचार	स्वनिम निश्चितीची तत्त्वे, विनियोग संकल्पना, स्वन, स्वनिम, स्वनांतर यांतील परस्पर संबंध	१६
ऑक्टोबर २०१८	रूपिम विचार	रूपिम तत्व, रूपिका— रूपिम आणि रूपिकांतर, परस्पर संबंध, रूपिमांचे प्रकार, प्रकृती आणि प्रत्यय यांचे वर्गीकरण, आशयबोधक रूपिम, कार्यकर रूपिम, धातू.	१६

द्वितीय सत्र

डिसेंबर २०१८	वाक्यविचार	वाक्यविन्यास संकल्पना आणि मराठीतील वाक्यविन्यास व्यवस्था, वाक्याचे घटक	१६
जानेवारी २०१९	अर्थविचार	अर्थविन्यास व मराठीतील त्यांचे स्वरूप, अर्थ ही संकल्पना, अर्थनिश्चितीमागील भूमिका, शब्दनिष्ठ अर्थ, वाक्यनिष्ठ अर्थ	१६
फेब्रुवारी २०१९	ऐतिहासिक भाषाभ्यास पद्धती	सर विल्यम जोन्स यांचा सिद्धांत, ऐतिहासिक भाषाविज्ञानाचे स्वरूप, भाषाकुलाची संकल्पना	१६
मार्च २०१९	मराठी भाषेची उत्पत्ती	मराठी भाषेची उत्पत्ती व त्या संबंधीची साधने, मराठी उत्पत्तीसंबंधी विविध सिद्धांत, वैद्य—गुणे वाद,	१६

डॉ. संजय शिंदे
मराठी विभाग प्रमुख